

BERGEN KOMMUNE

FAGSAMLING FOR LÆRERE SOM UNDERVISER
NYANKOMNE MINORITETSSPRÅKLIGE ELEVER PÅ
1. OG 2. TRINN
5.FEBRUAR 2019

Dagen i dag

- Kartlegging
- Tilrettelegging i klassen: språkutviklende aktiviteter

kartlegging

- En forutsetning for å kunne gi tilpasset opplæring, i samsvar med elevens språklige og kognitive forutsetninger

Kartlegging av elevers norskkunnskaper

- Hvorfor:

- Vite hvor de er i læringen.
- Vite hva du som lærer må gjøre for å ta dem videre.
- Ressurser
- Pålagt

- Når:

- Gjennom hele året.
 - Kontinuerlig kartlegging gir deg en pekepinn på om undervisningen din fungerer og hva du må legge vekt på.
-
- Obs:registrering i Engage: kun registrering, ikke kartlegging

Kartleggingsverktøyet

- https://www.bergen.kommune.no/bk/multimedia/archive/00327/Kartleggingsmaterie_327501a.pdf

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Lytte			
Tale			
Lese			
Skrive			
Språklæring			
Språk og kultur			

Vis lytte nivå en og to

BERGEN
KOMMUNE

Tilrettelegging i klassen

- Er noen fag lettere enn andre å tilrettelegge i? Hvorfor?
- Er det mulig å lære barna norsk i en vanlig skoletime? Hva må i så fall ligge til grunn?
- Hvilke aktiviteter inkluderer elevene?

Språkutviklende undervisning handler om å:

- kombinere språk- og fagopplæring i alle fag
- sette tydelige mål, ikke senke kravene, gi kognitivt krevende oppgaver
- gi rom for elevenes morsmål i undervisningen
- bruke elevenes forkunnskaper og sette undervisningen i sammenheng med det eleven allerede kan/vet
- legge til rette for varierte og planlagte muntlige aktiviteter slik at alle elever får delta i faglige samtaler
- legge til rette for varierte lese- og skriveoppgaver
- gi elevene språklig og faglig støtte på et tilpasset nivå

Hvordan?

Språkutviklende undervisning er en kontekstrik undervisning med språklig støtte og mye interaksjon (Hajer og Meestringa 2014: 52).

Men hva innebærer dette?

Språklig støtte innebærer blant annet å:

- hjelpe elevene fra et hverdagsspråk og over i et fagspråk
- ha et bevisst fokus på utvikling av ordforråd i faget
- konkretisere, vise og gi eksempler
- dele opp komplekse oppgaver i deloppgaver og støtte elevene gjennom del for del
- gi kontinuerlige tilbakemeldinger (samtale mellom lærer og elever og elevene seg imellom)
- arbeide med lesestrategier
- arbeide med skrivning (f.eks. modelltekster og skrivemaler)
- knytte muntlighet, ordforråd, lesing og skrivning sammen

Muntlig interaksjon

En undervisning med mye interaksjon består av varierte muntlige aktiviteter som gir alle elever gode muligheter til å samhandle på ulike måter.

- **Samarbeid mellom lærere**

For å lykkes med språkutviklende arbeid er det viktig at lærerne samarbeider. Ulike typer samarbeid vil være fruktbart avhengig av formålet. Det kan være samarbeid mellom faglærer, lærer i særskilt norsk og tospråklig lærer (f.eks. arbeid med ordforråd), samarbeid mellom faglærere som underviser i samme fag (for å finne ut hva som karakteriserer fagspråket i det bestemte faget) eller tverrfaglig samarbeid på et trinn (for å velge ut ukens ord).

- Hva gjør vi på vår skole for å støtte elevenes språkutvikling? Kan vi lære av hverandre?
- Hvordan kan vi få til et lærersamarbeid som kan støtte elevenes språkutvikling i fagene?

- Sang
- Rim og regler
- Eventyr
- Gjentakende aktiviteter: dagens tall/ord
- Veiledet lesing
- veiledet skriving
- Veiledet matematikk
- Begrepslæring (Nyborg-pedagogikk)

BEGREPSAKTIVITETER

Læring av grunnleggende begreper

KARI HOLE

INFOVEST forlag

BERGEN
KOMMUNE

INNHOOLDSPUNKT

Del A

- Sirkelen med 12 inndelinger
- Grunnlaget for å bruke boken
- Øversikt over de 12 kategoriene med et utvalg av underbegreper
- Grunnlaget for arbeidsmåten i aktivitetene

Del B

AKTIVITETER FOR Å SKAPE BEGREPSFORSTÅELSE

- 1 Farge
- 2 Form
- 3 Plass/posisjon
- 4 Størrelse
- 5 Retning
- 6 Måling
- 7 Vær og temperatur
- 8 Tall og telling
- 9 Funksjon
- 10 Tid
- 11 Familie
- 12 Hverdagskompetanse

